

ASIGURAREA ACȚIUNII SUB FORMĂ DE SECHESTRU ÎN CONTEXTUL APLICĂRII ASUPRA UNUI BUN DEȚINUT ÎN CONDIȚIILE UNUI DREPT DE PROPRIETATE PERIODICĂ

*Adrian CRAINIC,
Facultatea de Drept*

CZU: 343.272:347.23

Adrian.crainic37@gmail.com

Aspirația justițiabililor de a accede liber la justiție și în special de a obține dreptate prin intermediul soluționării cauzei intentate, poate fi destructurată și debusolată de imposibilitate transpunerii în practică a actului judecătoresc prin intermediul căruia aspiră să-și satisfacă pretențiile. Ineficiența executării Hotărârilor Judecătorești a dus chiar și la condamnarea țării noastre la CtEDO, în cauza Banca Vias contra Moldovei, unde Curtea a constatat violare a art. 6 §1 „Dreptul la un proces echitabil” unde a stabilit că : „,statul are obligația pozitivă să organizeze un sistem de executare al Hotărârii judecătorești care să fie efectiv atât de drept, cât și în practică, precum și să asigure executarea acestora fără întârzieri necuvenite.” [1, 579-580] Pentru a fi evitate astfel de situații, legislația procesual civilă conține instituția asigurării acțiunii, prin intermediul căruia, se urmărește scopul de a fi garantată executarea unei hotărâri definitive în raport cu o cauză civilă. Măsura de asigurare prevăzută la art.175 alin.(1) lit.a) (adică de sechestrul) CPC, este una dintre cele mai răspândite măsuri de asigurare a acțiunii [2, p.167] Cu atât mai mult, în sensul scopului de îngădire a atributului dispoziției proprietarului vis-a-vis de propriul bun, această formă a sechestrului este cea mai potrivită. Totuși, la acest capitol, doctrina autohtonă trage anumite semne de alarmă, în condițiile în care în Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova nu se regăsește o definiție expresă a noțiunii de „sechestrul”. Fapt ce este întâmpinat de autori cu o reticență mai pronunțată, în contextul în care într-o perioadă de timp relativ recentă, am asistat la un eveniment marcant în evoluția legislației civile, și anume, intrarea în vigoare a Codului civil modernizat. [3, p. 356] Aplicând sechestrul în calitate de măsură de asigurare a acțiunii civile, instanțele naționale, dar și solicitanții acestei măsuri au în vedere interdicția modificării proprietarului bunurilor (une-

ori și a stării bunurilor), dar nu vizează obligativitatea de a transmite aceste bunuri spre păstrare unor terțe persoane. [4 , p. 82] Cu toate că, dacă analizăm definițiile normative existente, care pot fi identificabile și descifrabile în Codul Civil și Codul de Executare. Totuși, prevederea de la art. 1567 ce se referă la sechestrul convențional este inaplicabilă în situația aplicării sechestrului ca măsură de asigurare, din motive evidente, cum reclamantului de cele mai dese ori îi este indiferent din contul căror active ale pârâtului va urma să-și satisfacă pretenția. Totodată, pe această undă de înțelegere, ține de specificat că nu e indispensabilă nici transmiterea bunului în păstrarea sau administrarea cuiva, fiind suficientă aplicarea interdicției de înstrăinare.

Reieșind din faptul că este admisă o astfel de incertitudine la nivelul reglementărilor procesual civile, unii autori autohtoni puntează relevanța aplicabilității în context, anume a măsurii de asigurare sub formă de : „interzicerea pârâtului de a săvârși anumite acte” prevăzut la art. 175, alin. (1), lit. b) CPC. [5, p. 263]. Totuși, în raport cu astfel de abordări s-ar interpune prevederea de la punctul 19¹ a Hotărârii Plenului CSJ nr. 32 din 24.10.2003, cu cele punctate anterior, din motiv că, Curtea, cu titlul de exemplu specifică acele categorii de acte care ar putea cădea sub incidența acestei măsuri de asigurare așa precum : - interzicerea de a vizita locul de muncă și de trai al victimei; - obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei; - obligarea de a nu contacta cu victima și copiii acesteia etc. Observăm că lista rămâne a fi deschisă, la fel cum și dilema evidențiată.

Pentru depășirea dificultăților conceptuale și practice în doctrina autohtonă de specialitate sunt formulate propuneri de preluare a definiției sechestrului asigurator din Codul de Procedură Civilă a României pentru a fi statuată o veritabilă definiție și în codul analog al RM. [6, p. 358]

Însuși în privința naturii juridice a proprietății periodice sunt încă multe dezbateri în a califica acest drept a fi unul real, de creanță, personal și cum trebuie tratat în funcție de caracteristicile pe care le are. [7] Specificitatea dreptului de proprietate periodică ar consta în faptul că fiecare proprietar exercită prerogativele dreptului său asupra unui bun, nefracționat în materialitatea sa, pe perioade determinate, care se repetă succesiv și la intervale regulate. Prin urmare, bunul, în materialitatea sa, face obiectul dreptului de proprietate periodică, iar prerogativele dreptului de proprietate periodică se exercită în anumite perioade de timp. [3, p. 130]

În baza definiției de la art. 455 CC: „*Bunuri sînt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale.*” În context, observăm că dreptul de proprietate se încadrează în definiția de „bun” asupra căruia se poate pune sechestrul, adică indisponibilizarea „dreptului” de a fi vîndut. Adică, aplicarea sechestrului asupra unui bun mobil sau imobil (cum reiese din definiție) pare ireal, anume din considerentul că uzual în drept, lucrurile iau numele de bunuri avînd în vedere avantajele pe care le procură omului. [8, p. 560] Iar prin „bunul mobil/imobil” se specifică anume lucrul în funcție de particularitățile fizice și criteriile legislative care astfel îl individualizează și nu un drept patrimonial ca atare.

În concluzie, printr-o eventuală introducere a unei definiții în CPC, ar fi necesar să se țină cont de acest detaliu pentru ca în contextual dreptului de proprietate periodică să fie clar că interdicția vizează anume dispunerea de dreptul de proprietate periodică asupra bunului în limite temporale.

Surse bibliografice:

- *Cărți și publicații monografice:*

1. PRISAC Alexandru. Comentariul Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova. Chișinău: Cartea Juridică, 2019, pp. 1316
2. FILINCOV Svetlana, BELEI Elena. Asigurarea acțiunii. În: Manualul judecătorului pentru cauzele civile. Coordonatori: M. Poalelungi, E. Belei, I. Sîrcu, Chișinău: Tipografia Centrală, 2013, pp. 1192
5. BÎCU Adelina. Drept Procesual Civil. Partea Generală, Chișinău: Tipografia Print-Cargo, 2013, pp. 344
9. BĂIEȘU Sergiu. Comentariul Art. 285 (455). În: Comentariul Codului Civil al Republicii Moldova. Coordonatori : Buruiană M., Efrim O., Eșanu N. , Chișinău, Tipografia Centrală, 2006, pp. 816.

- *Articole de reviste:*

4. BOTNARI Veceslav. Varietățile Măsurilor de Asigurare a Acțiunii civile și efectele acestora. În: Studia Universitatis Moldaviae. Seria „Științe Sociale”, 2015 nr. 8 (88), pp. 81-19.
6. SVIRESCAIA Aliona. Proprietatea periodică – element definitoriu

al Contractului de time-sharing. În: Revista Națională de Drept. Chișinău, 2010 nr. 9-10, pp. 127-135

- *Materiale/teze de comunicare în congrese, conferințe:*
3. BOTNARI Veceslav. Sechestrul – reglementare insuficientă sau aplicare incorectă în practica judiciară procesual civilă. În: Culegere de rezumate Seria Științe juridice și economice: Conferința științifică cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 10-11 noiembrie 2021. Chișinău, USM 2021 pp. 356-358
- *Site-uri:*
7. Proprietatea periodică – o nouă varietate a proprietății comune [citat 23 februarie 2022] Disponibil: <https://www.bizlaw.md/2018/10/30/proprietatea-periodica-o-noua-varietate-a-proprietatii-comune>

*Consultant științific:
Natalia GAVRILENCO,
magistru în drept, asistent universitar*